

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

C 318

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 55

20 octombrie 2012

Număr de referință

Cuprins

Pagina

III Acte pregătitoare

CURTEA DE CONTURI

2012/C 318/01

Avizul nr. 6/2012 [prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene] referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor de participare și de diseminare pentru Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020)

1

RO

Preț:
3 EUR

III

(Acte pregătitoare)

CURTEA DE CONTURI

AVIZUL NR. 6/2012

[prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene]

referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor de participare și de diseminare pentru Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020)

(2012/C 318/01)

CUPRINS

	Puncte	Pagina
INTRODUCERE	1-3	2
SINTEZĂ	I-XIII	3
OBSERVAȚII GENERALE	4-8	4
OBSERVAȚII SPECIFICE	9-38	5
Cadrul strategic comun	9	5
Un set coerent de norme de participare	10-14	5
Un nou model de finanțare a costurilor	15-20	6
Criterii simplificate de eligibilitate și de finanțare	21-23	6
Strategia de control a Comisiei	24-32	7
Noi forme de finanțare	33-35	8
Inovarea	36-38	9
ANEXĂ – Obiective și priorități care stau la baza măsurilor de simplificare din cadrul „pachetului de reglementări”		10

CURTEA DE CONTURI A UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolele 179-190 și articolul 287 alineatul (4) al doilea paragraf,

având în vedere Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽¹⁾, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1081/2010 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾,

având în vedere Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽³⁾, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 478/2007 al Comisiei ⁽⁴⁾,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1906/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 de stabilire a normelor de participare a întreprinderilor, a centrelor de cercetare și a universităților la acțiuni din cel de Al șaptelea program-cadru și de difuzare a rezultatelor activităților de cercetare (2007-2013) ⁽⁵⁾,

având în vedere seria de propuneri legislative adoptate de Comisie, care cuprinde propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020) [COM(2011) 809 final], propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor de participare și de difuzare pentru Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020) [COM(2011) 810 final], propunerea de decizie a Consiliului de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020) [COM(2011) 811 final] și propunerea de regulament al Consiliului privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2014-2018) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 [COM(2011) 812 final],

având în vedere solicitarea înaintată de Consiliu la 6 ianuarie 2012 în vederea formulării unui aviz referitor la normele de participare,

având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind „Orizont 2020” – Programul-cadru pentru cercetare și inovare [COM(2011) 808 final] însoțită de documentele de lucru ale serviciilor Comisiei [SEC(2011) 1427 final și SEC(2011) 1428 final],

având în vedere Decizia C(2011) 174 final a Comisiei intitulată „Decizia Comisiei din 24 ianuarie 2011 privind trei măsuri de simplificare a punerii în aplicare a Deciziei nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Deciziei 2006/970/Euratom a Consiliului și de modificare a Deciziilor C(2007) 1509 și C(2007) 1625”,

având în vedere rapoartele anuale și rapoartele speciale ale Curții, precum și Avizul nr. 1/2006 al acesteia referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor de participare a întreprinderilor, a centrelor de cercetare și a universităților la acțiuni din cel de Al șaptelea program-cadru și de difuzare a rezultatelor activităților de cercetare (2007-2013) ⁽⁶⁾, Avizul nr. 1/2010 referitor la „Îmbunătățirea gestiunii financiare a bugetului Uniunii Europene: riscuri și provocări” ⁽⁷⁾, Avizul nr. 6/2010 referitor la o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Uniunii Europene ⁽⁸⁾ și Avizul nr. 7/2011 referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 ⁽⁹⁾,

ADOPTĂ PREZENTUL AVIZ:

INTRODUCERE

1. Cel de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7), predecesorul programului-cadru „Orizont 2020”, a făcut obiectul unor critici generalizate legate de complexitatea programului (de exemplu, multitudinea schemelor și a instrumentelor de finanțare) și de normele de participare aferente acestuia (de exemplu, incoerențele în ceea ce privește aplicarea normelor sau punerea în aplicare a procedurilor) ⁽¹⁰⁾. Prin urmare, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au acordat prioritate politică maximă

⁽¹⁾ JO L 248, 16.9.2002, p. 1.

⁽²⁾ JO L 311, 26.11.2010, p. 9.

⁽³⁾ JO L 357, 31.12.2002, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 111, 28.4.2007, p. 13.

⁽⁵⁾ JO L 391, 30.12.2006, p. 1.

⁽⁶⁾ JO C 203, 25.8.2006, p. 1.

⁽⁷⁾ <http://eca.europa.eu>

⁽⁸⁾ JO C 334, 10.12.2010, p. 1.

⁽⁹⁾ JO C 47, 17.2.2012, p. 1.

⁽¹⁰⁾ De exemplu, Evaluarea intermediară a celui de Al șaptelea program-cadru, raport final, 12 noiembrie 2010, p. 56; Avizul nr. 1/2006 al Curții de Conturi Europene, punctul 12 și următoarele, precum și Raportul anual privind exercițiul financiar 2009, punctul 6.7.

procesului de simplificare a gestionării și a implementării finanțării acordate de Uniune în domeniul cercetării și inovării⁽¹⁾. În perioada de desfășurare a PC7, Comisia luase deja o serie de măsuri în vederea remedierii unora dintre actualele deficiențe. De exemplu, prin Decizia Comisiei din 24 ianuarie 2011 s-a creat posibilitatea ca, în anumite condiții, beneficiarii să folosească propriile practici contabile pentru cererile de rambursare a costurilor aferente proiectului.

2. În temeiul programului-cadru „Orizont 2020”⁽²⁾, obiectivul principal al normelor de participare este de a dezvolta în continuare măsurile de simplificare puse deja în aplicare în cadrul PC7. „Normele” stabilesc condițiile privind selectarea proiectelor, participarea la proiecte a diverselor entități, finanțarea proiectelor, stabilirea condițiilor de finanțare, cum ar fi ratele de finanțare și criteriile de eligibilitate, precum și privind difuzarea rezultatelor. Aceste aspecte nu sunt importante doar pentru beneficiari, ci pot avea, de asemenea, consecințe asupra performanței globale a programului-cadru Orizont 2020. De exemplu, atractivitatea redusă, cauzată de normele complexe, sporește riscul ca obiectivul general al programului, și anume sprijinirea strategiei Europa 2020, să nu fie atins.

3. În măsura posibilului, avizul Curții urmează structura expunerii de motive prezentate de Comisie în cadrul „normelor propuse”. Cu toate acestea, avizul ține seama, de asemenea, de contextul general al „pachetului de reglementări” și, mai precis, de măsurile de gestionare aferente noii strategii de control prevăzute în propunerea de „regulament privind Orizont 2020”.

SINTEZĂ

I. Simplificarea este principiul transversal esențial care stă la baza măsurilor din cadrul „normelor propuse”. În general, Curtea consideră că măsurile, în cazul în care sunt puse în aplicare așa cum se preconizează, vor contribui în mod semnificativ la abordarea provocărilor majore cu care se confruntă Uniunea în materie de finanțare a cercetării. Având în vedere că succesul acestor măsuri va depinde, în primul rând, de punerea lor efectivă în aplicare, va fi crucială în această privință adoptarea unor orientări oportune, practice, clare și lipsite de ambiguitate.

II. „Orizont 2020” ar trebui să identifice mecanismele de coordonare cu alte politici ale UE, cum ar fi politica de coeziune, în scopul unei potențiale sporiri a efectului multiplicator al resurselor Uniunii, al accelerării progreselor către

un Spațiu european de cercetare unificat și al atenuării riscului potențial ca aceeași acțiune să cumuleze mai multe finanțări UE.

III. Prin introducerea unui set unic de norme și prin faptul de a permite abateri de la acestea numai în cazurile în care acestea sunt justificate de nevoi specifice, Comisia ar încuraja evoluția către un set coerent de norme de participare. Curtea subliniază necesitatea ca „normele propuse” să fie aplicate în mod coerent în toate acțiunile din cadrul „Orizont 2020” și în strânsă coordonare între diferitele organisme de punere în aplicare. Excepțiile de la domeniul de aplicare al „normelor propuse” ar trebui să fie justificate în mod clar și reduse la un nivel minim necesar.

IV. Curtea consideră că modelul de finanțare a costurilor, care a fost simplificat în mod radical, va spori fiabilitatea modelului, va reduce riscurile de nereguli în ceea ce privește declarațiile de cheltuieli ale beneficiarilor, va simplifica contabilitatea proiectelor și va elimina unele dintre etapele de verificare impuse de actualul model de finanțare prevăzut de PC7, facilitând și accelerând astfel procesul de depunere a cererilor.

V. Cu toate acestea, „normele propuse” ar trebui să facă o diferențiere clară între acțiuni eligibile pentru o rambursare în proporție de 100 % și cele care sunt limitate la maximum 70 % (activități apropiate de piață). Normele de aplicare ar trebui să indice în mod clar ce se înțelege prin „activități apropiate de piață”.

VI. Curtea observă că eliminarea opțiunii de finanțare a costurilor indirecte pe baza costurilor reale este un important element de diferențiere față de PC7. Nu este clar modul în care această schimbare va afecta participanții la nivel individual. Comisia ar trebui să ofere garanții cu privire la faptul că noua abordare nu va duce la situații nedorite în care participanții să înregistreze pierderi semnificative, fiind astfel afectată în mod negativ atractivitatea programului.

VII. Rambursarea preconizată a TVA-ului nerecuperabil drept cost eligibil este o măsură pozitivă. Cu toate acestea, Curtea consideră că este esențială oferirea de către Comisie a unor orientări clare cu privire la ce anume poate fi considerat TVA recuperabil.

VIII. În opinia Curții, cadrul optimizat de control intern, construit în jurul unei strategii bazate pe analiza riscurilor, care, la rândul său, este legat în mod intrinsec de noul model de finanțare propus, oferă un punct de plecare foarte bun pentru reducerea riscurilor de eroare. Totuși, această abordare prezintă o serie de inconveniente, deoarece unele riscuri, prin însăși natura lor, trebuie abordate prin controale preventive eficiente.

IX. Curtea consideră că propunerea vizând ca Fondul de garantare al participanților să aibă o acoperire mai largă este o evoluție pozitivă. Cu toate acestea, includerea în sfera fondului a unor instrumente sub formă de parteneriate public-privat necesită o serie de evaluări cu privire la eventualele riscuri juridice.

⁽¹⁾ Consiliul Uniunii Europene (10268/10) – Concluziile Consiliului adoptate de Consiliul Competitivitate în cadrul reuniunii sale din 26 mai 2010, p. 2; și Rezoluția Parlamentului European din 11 noiembrie 2010 [P7_TA (2010) 401], punctul 7 și următoarele.

⁽²⁾ Setul de propuneri privind Programul-cadru Orizont 2020 (denumit în continuare „Orizont 2020” sau „pachetul de reglementări”) este alcătuit din Regulamentul de instituire a Programului-cadru Orizont 2020 [COM(2011) 809 final] (denumit în continuare „Regulamentul privind Programul-cadru Orizont 2020”), din propunerea de regulament de stabilire a normelor de participare și de difuzare pentru Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020) (denumită în continuare „normele propuse” sau „normele”) [COM(2011) 810 final] și din propunerea de decizie a Consiliului de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru Orizont 2020 [COM(2011) 811 final].

X. Curtea salută intenția Comisiei de a institui un singur certificat obligatoriu de audit privind declarațiile financiare, la încheierea proiectului. Cu toate acestea, o serie de audituri recente efectuate de Curte au confirmat faptul că certificatele de audit au o fiabilitate limitată, acest control fiind așadar doar parțial eficace. În mod similar, auditurile Curții au evidențiat rate scăzute de participare și de acceptare în ceea ce privește certificatele privind metodologia. Dacă nu se aduc îmbunătățiri în cele două domenii menționate, acest lucru va avea un impact negativ asupra strategiei de control revizuite a Comisiei.

XI. În opinia Curții, acordarea de premii ar trebui să determine stimularea inovării (tehnologice), astfel încât să se asigure un efect de multiplicare asupra surselor suplimentare de finanțare. Comisia ar trebui să asigure, prin urmare, consolidarea aspectelor nefinanciare, cum ar fi o imagine solidă și o reputație bazată pe excelență, precum și exclusivitatea și recunoașterea pe plan internațional.

XII. Curtea consideră că achizițiile publice ar trebui să fie folosite numai în cazul în care sunt justificate în mod corespunzător de o serie de beneficii suplimentare care nu ar fi mai mari în cazul utilizării granturilor.

XIII. „Pachetul de reglementări” nu furnizează indicații clare cu privire la ce se înțelege prin conceptul de activitate de inovare. Curtea ar aprecia o definiție clară, precum și o limitare adecvată a domeniului de aplicare al activităților de inovare care pot fi finanțate la cele care reprezintă cu adevărat o noutate pe plan mondial.

OBSERVAȚII GENERALE

4. Prin setul de propuneri „Orizont 2020”, Comisia și-a stabilit drept obiectiv atragerea celor mai talentați cercetători și a celor mai inovatoare întreprinderi. În acest context, principiul transversal esențial de simplificare a normelor de participare joacă un rol hotărâtor. Simplificarea se reflectă într-o mare măsură în principalele caracteristici ale „normelor” (pentru o imagine de ansamblu completă asupra obiectivelor și priorităților care stau la baza măsurilor de simplificare în cadrul „pachetului de reglementări”, a se vedea *anexa*):

- elaborarea unui set unic de norme de participare și de diseminare care să se aplice tuturor componentelor Programului-cadru „Orizont 2020”, excepțiile fiind posibile numai în cazul în care acestea sunt justificate de nevoi specifice;
- punerea la dispoziția participanților a unor norme de finanțare și dispoziții financiare mai simple și mai ușor de utilizat (de exemplu, rate de rambursare a costurilor); și
- punerea în aplicare a unei noi strategii de control care stabilește un echilibru între încredere și control⁽¹⁾.

5. Curtea consideră că, în general, măsurile propuse de Comisie, în cazul în care sunt puse în aplicare așa cum se

preconizează, vor contribui în mod semnificativ la abordarea provocărilor majore cu care se confruntă Uniunea în materie de finanțare a cercetării (de exemplu, norme de participare incoerente, complexitate și sarcină administrativă). De exemplu, prin propunerea de a integra acțiunile în materie de cercetare și de inovare [cum ar fi Inițiativele tehnologice comune (ITC) în materie de cercetare] se răspunde criticilor formulate frecvent cu privire la punerea în aplicare incoerentă a normelor în cadrul PC7 și se facilitează interoperabilitatea și compatibilitatea între activitățile de cercetare din Uniune (a se vedea punctul 10).

6. „Normele” introduc numeroase măsuri de simplificare care sunt reflectate la nivelul modelului de finanțare a costurilor⁽²⁾ (a se vedea punctul 15) și în dispozițiile financiare (de exemplu, cerințele de înregistrare a timpului de lucru și propunerea de includere a TVA-ului în definiția costurilor eligibile, a se vedea punctul 21)⁽³⁾. Comisia a urmat o abordare cu o dublă dimensiune: pe de o parte, măsurile propuse au drept scop reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari (de exemplu, un model de finanțare mai puțin complex simplifică declararea costurilor și calcularea contribuției UE pentru participanți); pe de altă parte, aceste măsuri au drept scop reducerea sarcinilor de gestionare și de control ale Comisiei, facilitând astfel punerea în aplicare a strategiei de control propuse, care stabilește un echilibru între încredere și control. De exemplu, optimizarea și simplificarea acordurilor de finanțare ar trebui, printre altele, să contribuie la obținerea unui control mai eficient din partea Comisiei⁽⁴⁾ (a se vedea punctul 24)⁽⁵⁾.

7. În general, „normele propuse” abordează aspectele urgente și importante menționate la punctul 1. Cu toate acestea, succesul măsurilor respective depinde de punerea efectivă în aplicare a acestora⁽⁶⁾. Curtea își reiterează recomandarea potrivit căreia Comisia ar trebui să prezinte orientări oportune, practice, clare și lipsite de ambiguitate privind punerea în aplicare, astfel încât să se ofere garanții corespunzătoare atât beneficiarilor, cât și Comisiei⁽⁷⁾. Normele detaliate de punere în aplicare ar trebui comunicate cel târziu până la data publicării primei cereri de propuneri.

8. Trebuie remarcat faptul că punerea în aplicare a unei serii de măsuri propuse (de exemplu, TVA eligibil și conturi nepurtătoare de dobândă pentru prefinanțări) depinde de adoptarea

⁽²⁾ COM(2011) 810 final, articolele 22 și 24.

⁽³⁾ COM(2011) 810 final, articolele 23 și 25.

⁽⁴⁾ În același timp, acest lucru facilitează atingerea obiectivului general de reducere cu 5% a personalului fiecărei instituții și agenții europene; COM(2011) 890 final, p. 4.

⁽⁵⁾ COM(2011) 809 final, p. 104 și următoarele.

⁽⁶⁾ După cum se afirmă într-un studiu al Parlamentului European intitulat „Financial Rules in the Research Framework Programmes – Streamlining rules for participation in EU research programmes” (Normele financiare în programele-cadru de cercetare – Raționalizarea normelor de participare la programele de cercetare ale UE): „Una dintre concluziile principale ale acestui studiu se referă la faptul că modul în care sunt puse în aplicare normele este mai problematic decât normele în sine. Acest lucru duce la o lipsă de încredere reciprocă între beneficiari și Comisie și creează o sarcină administrativă inutilă de ambele părți.”; Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic D: Afaceri bugetare (PE 411.275), 26.5.2010, p. 62.

⁽⁷⁾ Raportul special nr. 1/2004 al Curții de Conturi Europene, punctul 12; Raportul special nr. 9/2007, punctul 71; Raportul special nr. 8/2009, punctele 47-49 și Avizul nr. 1/2006, punctul 11.

⁽¹⁾ Simplificarea normelor de participare este o condiție prealabilă pentru punerea în aplicare a strategiei de control propuse; COM(2011) 811 final, p. 112 (măsuri de gestionare).

noului Regulament financiar (RF) ⁽¹⁾. La data emiterii prezentului aviz, procedura legislativă și normele de punere în aplicare corespunzătoare noului Regulament financiar nu erau încă finalizate.

OBSERVAȚII SPECIFICE

Cadrul strategic comun

9. Comisia propune reunirea întregii game a sprijinului acordat cercetării și inovării într-un cadru strategic comun ⁽²⁾. Astfel cum s-a afirmat anterior de către Curte ⁽³⁾, „Orizont 2020” ar trebui, de asemenea, să identifice mecanisme de coordonare între alte politici ale UE (de exemplu, Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune). Această coordonare ar permite să se stabilească rata de cofinanțare a programului pentru programele operaționale, ținându-se seama, în același timp, de diferitele surse de finanțare puse la dispoziție de UE, crescând astfel efectul multiplicator al resurselor Uniunii. Prin urmare, aceasta ar accelera evoluția către un Spațiu european de cercetare unificat ⁽⁴⁾. În plus, s-ar reduce riscul potențial ca aceași acțiune să cumuleze mai multe granturi oferite de UE ⁽⁵⁾.

Un set coerent de norme de participare

10. Prin introducerea unui set unic de norme și prin faptul de a permite abateri numai în cazurile în care acestea sunt justificate de nevoi specifice, Comisia ar încuraja evoluția către un set coerent de norme de participare. În cadrul PC7, existau mai multe niveluri de norme [de exemplu, un set standard de norme de participare și norme specifice pentru acțiunile de coordonare și de sprijin ⁽⁶⁾ sau pentru fiecare inițiativă tehnologică comună în domeniul cercetării ⁽⁷⁾]. În consecință, setul de norme din cadrul PC7 a fost perceput de către comunitatea de cercetare drept complex și incoerent ⁽⁸⁾.

11. Propunerea de abordare integrată (de exemplu, o aplicare coerentă a normelor cu privire la chestiuni precum eligibilitatea, criteriile de evaluare și drepturile de proprietate intelectuală în cazul tuturor componentelor Programului-cadru „Orizont 2020”) ⁽⁹⁾ poate fi un pas important în ceea ce privește:

⁽¹⁾ COM(2010) 815 final.

⁽²⁾ COM(2011) 809 final, considerentul 15 și articolul 4.

⁽³⁾ Avizul nr. 7/2011, punctul 14.

⁽⁴⁾ Spațiul european de cercetare este format din totalitatea activităților, a programelor și a politicilor legate de cercetare și de dezvoltare din Europa care implică o perspectivă transnațională. Împreună, acestea oferă cercetătorilor, instituțiilor de cercetare și întreprinderilor posibilitatea de a circula, de a concura și de a coopera din ce în ce mai mult, la nivel transfrontalier, în acest domeniu.

⁽⁵⁾ Avizul nr. 1/2006, punctul 16.

⁽⁶⁾ Acțiunile de coordonare și de sprijin (de exemplu, proiecte ERA-NET sau inițiative în temeiul articolului 185) sunt identificate pe baza criteriilor stabilite în temeiul celui de Al șaptelea program-cadru. Cu toate acestea, punerea în aplicare prin structuri specifice de punere în aplicare poate impune cerințe suplimentare și trebuie să îndeplinească criteriile naționale de eligibilitate prevăzute în programul comun de cercetare.

⁽⁷⁾ Inițiativele tehnologice comune (ITC), parte integrantă a cercetării în UE, sunt excluse în mod explicit din domeniul de aplicare al normelor de participare din cadrul PC7. Drept urmare, fiecărei ITC îi corespunde propriul ansamblu de norme și proceduri privind cererile de propuneri și dispozițiile financiare.

⁽⁸⁾ Al patrulea raport de monitorizare privind PC7 pe 2010 întocmit de Comisia Europeană, p. 50; evaluarea intermediară a celui de Al șaptelea program-cadru realizată de Comisia Europeană, p. 56.

⁽⁹⁾ COM(2011) 810 final, considerentul 6.

— reducerea complexității regulilor de participare;

— integrarea bazei de cercetare prin eliminarea fragmentării normelor de politică ale UE; și, în același timp,

— orientarea activității de cercetare către un grad mai ridicat de aliniere și de cooperare între organismele de punere în aplicare din domeniul cercetării (direcții generale, agenții executive sau ITC).

12. Cu toate acestea, nu este clar în ce mod și în ce măsură normele de participare vor fi aplicate în mod coerent în cazul tuturor acțiunilor din cadrul „Orizont 2020”, de exemplu, în ceea ce privește programul pentru competitivitate și inovare (CIP), inițiativele tehnologice comune și activitățile gestionate de Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT). Curtea dorește să sublinieze faptul că toate excepțiile ar trebui să fie justificate în mod clar, iar numărul acestora limitat la minimum, în caz contrar excepțiile devenind regula. În acest context, securitatea juridică ar fi mai mare în cazul în care regulamentul ar enumera acele activități și acțiuni în cazul cărora se pot avea în vedere excepții de la setul unic de norme.

13. În plus, integrarea deplină a activităților care în prezent intră în domeniul de aplicare al altor programe sau inițiative (precum cele enumerate la punctul 12) necesită o coordonare considerabilă între organismele implicate. Comisia a propus ⁽¹⁰⁾ ca gestionarea pachetului „Orizont 2020” să fie extinsă într-o mai mare măsură pentru a include agențiile executive existente ale Comisiei și alte organisme externe, cum ar fi întreprinderile comune care gestionează ITC ⁽¹¹⁾.

14. Curtea ar dori să reitereze recomandarea sa anterioară cu privire la faptul că aceste mecanisme de gestiune ar trebui să fie supravegheate în mod corespunzător de către Comisie, astfel încât să se poată beneficia la maximum de oportunitățile oferite. În special, integrarea întreprinderilor comune ca mijloace de punere în aplicare a unor politici ale UE implică o coordonare strânsă. În acest scop, este necesar ca întreprinderile comune să creeze, în primul rând, sisteme de control intern solide și cuprinzătoare. În acest context, Comisia ar trebui să monitorizeze punerea în aplicare a planurilor de acțiune ⁽¹²⁾. Curtea subliniază, de asemenea, că aplicarea eficace și consecventă a normelor este vitală. Aceasta recomandă Comisiei extinderea într-o mai mare măsură a mecanismelor-cheie de aliniere, cum ar fi Comitetul de verificare pentru cercetare (*Research Clearing Committee – RCC*) ⁽¹³⁾, în vederea consolidării în continuare a măsurilor orizontale.

⁽¹⁰⁾ COM(2011) 809 final, p. 102.

⁽¹¹⁾ În acest sens, utilizarea agențiilor executive va fi optimizată printr-o posibilă redistribuire a sarcinilor în vederea atingerii unui grad mai mare de specializare. Vor fi reinnoite mai multe mandate pentru întreprinderile comune existente și vor fi create altele noi, COM(2011) 809 final, p. 102 și 103.

⁽¹²⁾ Raportul special nr. 13/2009 al Curții Europene de Conturi, punctele 61-66; Avizul nr. 1/2010, punctul 17 și Raportul anual privind exercițiul financiar 2009, punctul 5.56.

⁽¹³⁾ În 2011, prin Decizia Comisiei privind trei măsuri de simplificare a punerii în aplicare a Deciziei nr. 1982/2006/CE s-a instituit Comitetul de verificare pentru cercetare (RCC), care are mandatul de a adopta pozițiile finale privind aspectele orizontale legate de punerea în aplicare (de exemplu, coerența strategiei *ex post* în direcțiile generale ale Comisiei, aplicarea dispozițiilor financiare, procedura de certificare etc.); [C(2011) 174].

Un nou model de finanțare a costurilor

15. Comisia propune (articolele 22 și 24 din „norme”) un model de finanțare care constă în:

- o rată unică de finanțare pentru toți participanții și toate activitățile din cadrul unei acțiuni [această rată poate ajunge la 100 % din totalul costurilor (directe) eligibile și ar trebui să fie limitată la maximum 70 % pentru activitățile apropiate de piață]; și
- o rată forfetară unică de 20 % din totalul costurilor directe eligibile în cazul costurilor indirecte (de funcționare).

16. Modelul este simplificat în mod radical și este menit să răspundă la problemele cu care se confruntau beneficiarii în cadrul PC7, unde complexitatea modelului de finanțare era direct legată de numărul de combinații disponibile între categoriile de costuri, metodele de calculare a costurilor și ratele de rambursare ⁽¹⁾. De exemplu, în cadrul PC7, ratele de finanțare depind de statutul juridic (de exemplu, calitatea de organism public fără scop lucrativ sau de societate cu scop lucrativ), de tipul de activitate (de exemplu, cercetare, demonstrare, gestionare și altele) sau de tipul de costuri (de exemplu, costuri cu personalul, costuri legate de subcontractare sau alte costuri directe și indirecte) ⁽²⁾.

17. În cadrul modelului propus, distincția dintre diferitele tipuri de activități, care a exacerbat complexitatea modelului PC7 ⁽³⁾, a fost complet eliminată. În plus, introducerea finanțării pentru ansamblul costurilor directe de cercetare (o rată unică de rambursare pentru costurile directe, stabilită la începutul fiecărui proiect), împreună cu o contribuție nominală fixă către costurile indirecte (20 %) pentru toți beneficiarii și toate tipurile de activități, contribuie la simplificarea modelului de finanțare a costurilor și la reducerea riscului de erori.

18. Curtea ia act de faptul că aceste măsuri de simplificare:

- îmbunătățesc fiabilitatea modelului (de exemplu, simplifică declararea costurilor) și acest lucru, la rândul său, ar trebui să reducă riscul de nereguli legate de declarațiile de cheltuieli ale beneficiarilor (responsabilitate și bună gestiune financiară);

⁽¹⁾ Raportul anual al Curții de Conturi Europene privind exercițiul financiar 2010, punctul 6.7.

⁽²⁾ Raportul Parlamentului European referitor la simplificarea implementării programelor-cadru de cercetare [2010/2079 (INI)], punctul 17; Concluziile privind programe simplificate și mai eficiente în sprijinul cercetării și inovării europene, cea de a 3016-a reuniune a Consiliului Competitivitate din 26 mai 2010, p. 4; COM(2010) 187 final, p. 8.

⁽³⁾ Exemple în acest sens au fost observate în cursul auditorilor financiare ale Curții de Conturi Europene. Beneficiari din cadrul PC7 își clasifică costurile în 16 categorii de costuri. Fiecărei categorii îi corespund diferite niveluri de finanțare. În consecință, elementele de cost care sunt incorect clasificate pot duce la o valoare diferită a finanțării, deoarece același element este finanțat în proporție de 50 % dacă este înscris într-o categorie (de exemplu, activități de demonstrare), în timp ce în cazul altor categorii (de exemplu, activități de gestionare) rata este de 100 %.

- reduc complexitatea contabilității proiectului, ceea ce ar trebui să permită gestionarea eficace a aspectelor financiare și administrative (reducerea efortului administrativ pentru beneficiari și pentru Comisie);

- ar trebui să elimine unele dintre etapele de verificare necesare în temeiul actualului model de finanțare din cadrul PC7 (de exemplu, statutul juridic). În acest fel, modelul de finanțare propus ar facilita și ar accelera procesul de punere în aplicare; și

- reprezintă un model de rambursare a costurilor care funcționează deja în mod eficace în practică, în cadrul finanțărilor la nivel național în domeniul cercetării din Europa ⁽⁴⁾.

19. Cu toate acestea, „normele” nu fac o diferențiere clară între acțiuni eligibile pentru o rambursare în proporție de 100 % (activitățile standard) și cele care sunt limitate la maximum 70 % (activitățile apropiate de piață). Definiția activităților apropiate de piață, cum ar fi crearea de prototipuri, testarea, demonstrarea, dezvoltarea experimentală, proiectele-pilot sau de primă aplicare comercială, nu este clară, deoarece există mai multe definiții. Normele de aplicare ar trebui să indice în mod clar ce se înțelege prin „activități apropiate de piață”.

20. Curtea observă că modelul de finanțare propus este un important element de diferențiere față de PC7, deoarece opțiunea de finanțare a costurilor indirecte pe baza costurilor reale a fost eliminată. Nu este clar modul în care modelul propus de rambursare a costurilor va afecta participanții la nivel individual. În acest sens, Comisia ar trebui să ofere garanții cu privire la faptul că noua abordare nu va duce la situații nedorite în care participanții ar avea de pierdut în mod semnificativ, ceea ce ar face ca programul să fie mult mai puțin atractiv.

Criterii simplificate de eligibilitate și de finanțare

21. „Normele” prevăd introducerea unor măsuri suplimentare în vederea simplificării normelor de eligibilitate. Intenția este de a alinia aceste norme la practicile beneficiarilor [de exemplu, cerințele de înregistrare a timpului de lucru ⁽⁵⁾].

22. Curtea observă că se prevede ca utilizarea sistemelor de înregistrare a timpului de lucru să continue și consideră că acest lucru este adecvat, deoarece este esențial să se justifice costurile cu personalul suportate efectiv ⁽⁶⁾. Cu toate acestea, eliminarea cerinței de înregistrare a timpului de lucru pentru personalul care lucrează exclusiv la proiecte UE, permițând acestora să semneze o declarație corespunzătoare, este o măsură pozitivă.

⁽⁴⁾ Un studiu realizat de un grup de experți și intitulat „Impact of external project-based research funding on financial management in Universities” (Impactul finanțării externe în domeniul cercetării pe bază de proiecte asupra gestiunii financiare a universităților) – raport întocmit de un grup de experți prezidat de Sabine Herlitschka, noiembrie 2008 – a arătat, de exemplu, că o abordare privind finanțarea care să acopere totalul costurilor directe plus o sumă forfetară din costurile indirecte (de funcționare) (de regulă 20 %) este utilizată în mod obișnuit în Europa (de exemplu, Deutsche Forschungsgemeinschaft în Germania și Fonds National Suisse în Elveția).

⁽⁵⁾ COM(2011) 810 final, articolul 25 (Orele productive anuale).

⁽⁶⁾ Avizul nr. 1/2006, punctul 67.

Pentru a asigura o abordare consecventă la nivelul tuturor entităților, Comisia ar trebui să se asigure că beneficiarul își respectă propriile practici obișnuite de contabilitate și gestiune; în caz contrar, noua măsură va fi expusă neregulilor. De exemplu, o declarație de la beneficiar ar trebui să fie în concordanță cu alte probe (de exemplu, orele lucrate în cadrul unui proiect sau trimerile la sarcini sau la tipul de activitate ar trebui să fie coerente cu contractele de muncă sau cu alte aranjamente interne).

23. „Normele” permit rambursarea taxei pe valoarea adăugată (TVA) nerecuperabile⁽¹⁾. Importanța modificării normelor în vederea acceptării TVA-ului nerecuperabil ca fiind un cost eligibil a fost deja evidențiată în Avizul nr. 1/2006 al Curții⁽²⁾. Este esențial să se ofere orientări clare cu privire la ce anume constituie TVA recuperabil. În opinia Curții, pentru a fi considerat eligibil, TVA-ul nu trebuie să fie rambursabil către beneficiar în temeiul legislației naționale aplicabile.

Strategia de control a Comisiei

Strategia revizuită și măsurile de control

24. Simplificarea ca obiectiv central al pachetului „Orizont 2020” este, de asemenea, reflectată în mod clar în propunerea de gestiune financiară a programului⁽³⁾. În paralel cu introducerea modelului de finanțare a costurilor (a se vedea punctele 15-20), „Regulamentul privind Programul-cadru Orizont 2020”⁽⁴⁾ vizează punerea în aplicare a unei strategii de control revizuite. Această strategie nu se mai axează pe reducerea ratelor de eroare, ci pe controale bazate pe analiza riscurilor și pe detectarea fraudei, realizând în același timp următoarele obiective:

- o rată de eroare reziduală apropiată de valoarea de 2 % din totalul cheltuielilor pe durata de viață a programului;
- un număr total de audituri *ex post* limitat la ceea ce este strict necesar pentru îndeplinirea acestui obiectiv și a strategiei; și
- maximum 7 % din participanții la „Orizont 2020” să fie supuși auditului pe parcursul întregii perioade de programare.

25. Elementele fundamentale ale strategiei de control sunt legate în mod intrinsec de modelul de finanțare propus. Astfel cum sunt descrise în „Regulamentul privind Programul-cadru Orizont 2020”, beneficiile oferite de anumite măsuri de simplificare (de exemplu, eliminarea unei surse frecvente de erori) ar trebui să scadă riscul de nereguli și să permită, astfel, existența unui sistem de control și de audit mai simplu și mai eficace. De exemplu, introducerea unor norme simplificate privind costurile

indirecte (a se vedea punctul 17) ar reduce ulterior rata de eroare⁽⁵⁾. În plus, o strategie bine concepută și pusă în aplicare în mod corect de consolidare a controalelor bazate pe analiza riscurilor și detectarea fraudelor ar putea preveni producerea de erori.

26. Curtea ia act de elaborarea unei strategii bazate pe analiza riscurilor, având drept obiectiv realizarea unei rate de eroare reziduală apropiată de valoarea de 2 %. Un cadru de control intern optimizat, construit în jurul unei strategii bazate pe analiza riscurilor, oferă un punct de plecare foarte bun pentru reducerea riscului de eroare. Cu toate acestea, această abordare prezintă o serie de inconveniente. Este necesar ca unele riscuri, prin însăși natura lor, să fie abordate prin controale eficace de prevenire.

27. În acest context, Curtea a concluzionat⁽⁶⁾ că o proporție semnificativă de certificate de audit (certificarea *ex ante* a metodei utilizate de beneficiari pentru calcularea costurilor și certificatele de audit *ex post* pentru declarațiile de cheltuieli, două elemente importante ale noului mecanism de control al Comisiei) au fost considerate ca fiind doar parțial eficace (a se vedea, de asemenea, punctele 30-32). Prin urmare, măsurile propuse riscă să aibă doar o eficacitate limitată și să nu contribuie suficient la realizarea reducerii prevăzute a ratei de eroare reziduale. În plus, Comisia ar trebui să se asigure că un nivel predeterminat de activități de audit *ex post* nu o va împiedica să ajungă la o rată de eroare reziduală apropiată de 2 %⁽⁷⁾.

Fondul de garantare al participanților

28. Comisia a propus ca Fondul de garantare al participanților (denumit în continuare „fondul”) să fie menținut pentru întreaga durată a programului Orizont 2020. Fondul, care era deja operațional în cadrul PC7⁽⁸⁾, este parte integrantă a strategiei de control a Comisiei. Obiectivul acestuia este de a proteja bugetul UE, acționând ca garanție pentru granturile acordate beneficiarilor⁽⁹⁾. În consecință, nicio garanție sau cautiune suplimentară nu poate fi impusă participanților⁽¹⁰⁾. Spre deosebire de PC7, în sfera fondului ar intra programul-cadru pentru competitivitate și inovare (CIP), activitățile Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) și instrumente precum inițiativele tehnologice comune (ITC)⁽¹¹⁾.

29. Curtea observă că introducerea fondului în cadrul PC7 a redus sarcina administrativă suportată de beneficiari. De exemplu, deoarece acesta a oferit securitate sub formă de

(1) Taxa pe valoarea adăugată nu este eligibilă în temeiul PC7; Regulamentul (CE) nr. 1906/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, articolul 31 alineatul (3) litera (e). Această dispoziție este omisă din propunerea de „regulament privind Programul-cadru Orizont 2020”. Propunerea se referă la Regulamentul financiar, care include TVA-ul nerecuperabil în costurile eligibile.

(2) Avizul nr. 1/2006, punctul 64.

(3) COM(2011) 809 final, considerentul 32.

(4) COM(2011) 809 final, p. 104.

(5) Astfel cum se precizează în fișa financiară legislativă a „Regulamentului privind Programul-cadru Orizont 2020”, aproximativ 28 % din erorile constatate în cursul auditurilor din cadrul PC7, ca sumă, se referă la costurile indirecte. Prin urmare, se așteaptă ca această rată să scadă în cadrul programului Orizont 2020; COM(2011) 809 final, p. 108.

(6) Raportul anual privind exercițiul financiar 2010, punctele 6.19-6.28.

(7) Până la jumătatea lunii iunie 2012, s-au efectuat sau au fost programate un număr de audituri în cazul a aproximativ 7,25 % din beneficiarii din cadrul PC7. În cadrul PC6, au fost supuși auditului 8,45 % din beneficiari. În cazul ambelor programe-cadru, rata de eroare nu a scăzut la nivelul preconizat de 2 %. Informații furnizate de Comisia Europeană – Direcția Generală Cercetare și Inovare (DG RTD).

(8) COM(2011) 810, articolele 32-33.

(9) Beneficiarii contribuie la fond cu 5 % din contribuția totală a UE pentru proiectul lor, ceea ce reprezintă în total garanții pe care UE se poate baza în cazul înregistrării de pierderi financiare legate de proiecte.

(10) COM(2011) 810, articolul 32 alineatul (4).

(11) SEC(2011) 1427 final, volumul 2 – partea 2/2, anexa 3.

garanții, Comisia a fost în măsură să reducă numărul de verificări privind viabilitatea financiară în cazul majorității participanților și să elimine alte forme de garanție (de exemplu, garanțiile bancare). În acest sens, acoperirea mai largă asigurată prin includerea CIP, EIT și ITC sub egida fondului este o evoluție pozitivă. Cu toate acestea, includerea unor instrumente precum parteneriatele între sectorul public și cel privat (de exemplu, ITC) în sfera de acoperire a fondului necesită o evaluare a eventualelor riscuri juridice [structuri juridice diferite ⁽¹⁾], în special în cazul în care sumele recuperate constituie venituri alocate fondului ⁽²⁾.

Procedurile de certificare

30. Propunerea Comisiei prevede două proceduri de certificare ⁽³⁾ efectuate de către un auditor independent. Ambele proceduri constituie un element al cadrului de control intern revizuit din cadrul programului Orizont 2020 ⁽⁴⁾. Procedurile sunt:

- certificatul privind declarațiile financiare (certificare obligatorie de audit *ex post* la sfârșitul proiectului pentru declarațiile de cheltuieli cu o valoare de cel puțin 325 000 de euro sau mai mare, care ar trebui să confirme exactitatea, autenticitatea și eligibilitatea costurilor declarate); și
- certificatul privind metodologia (certificare *ex ante* opțională pentru beneficiari, prin care se certifică metodologiile de calculare a costurilor în cazul costurilor directe cu personalul pe baza unui barem pentru costurile unitare).

31. În scopul de a reduce sarcina administrativă suportată de beneficiari, Comisia propune o reducere a numărului de certificate privind declarațiile financiare în comparație cu PC7 ⁽⁵⁾. În ceea ce privește simplificarea, Curtea salută intenția Comisiei de a menține un singur certificat obligatoriu la sfârșitul proiectului. Cu toate acestea, eficacitatea procesului de certificare ca procedură de control depinde, în primul rând, de fiabilitatea certificatelor de audit. Auditurile recent efectuate de Curte au confirmat faptul că acest control a fost doar parțial eficace pentru ultimii doi ani ⁽⁶⁾. Curtea își reiterează recomandarea cu privire la necesitatea sporirii fiabilității certificatelor de audit prin creșterea nivelului de cunoaștere de către auditorii responsabili de certificare a normelor legate de eligibilitatea cheltuielilor.

⁽¹⁾ De exemplu, structura juridică specifică a ITC, conform cadrului privind „organismele comunitare”, a fost aleasă astfel încât să permită Comisiei să furnizeze resursele prevăzute în mod direct și ușor de controlat. Cu toate acestea, până în prezent nu s-a adoptat nicio decizie finală cu privire la modul în care să se continue recunoașterea inițiativelor tehnologice comune (ITC). În momentul de față, în cadrul actualei revizuirii a Regulamentului financiar al UE, sunt în discuție alte tipuri de structuri juridice (de exemplu, organisme speciale) în vederea elaborării unor noi inițiative tehnologice comune. Prin urmare, este necesară luarea în considerare a drepturilor acordate partenerilor privați, a repartizării profitului sau a riscurilor de insolvabilitate, atunci când se includ CIP, EIT și ITC în sfera de acoperire a fondului.

⁽²⁾ COM(2011) 810, articolul 33 alineatul (4).

⁽³⁾ COM(2011) 810, articolele 28-30.

⁽⁴⁾ COM(2011) 809, p. 106.

⁽⁵⁾ În cadrul programului „Orizont 2020”, numai un singur astfel de certificat (impus de pragul de 325 000 de euro) este necesar pentru fiecare beneficiar la sfârșitul proiectului, în loc de certificatele provizorii necesare în cadrul PC7.

⁽⁶⁾ Raportul anual privind exercițiul financiar 2010, punctele 6.19-6.21.

32. Obiectivul certificatului privind metodologia este de a promova utilizarea de către beneficiari a metodologiilor corecte pentru rambursarea costurilor directe cu personalul, pe baza baremului pentru costurile unitare ⁽⁷⁾. Presupunând că acest tip de certificate ar fi utilizate, beneficiarii ar opta pentru certificarea metodologiei pe care o utilizează și, în consecință, numărul total de erori legate de costurile cu personalul ar scădea. Cu toate acestea, după cum a indicat anterior Curtea ⁽⁸⁾, ratele scăzute de participare și de acceptare din cadrul PC7 subminează eforturile Comisiei de a simplifica procedurile. Curtea încurajează Comisia să simplifice și să accelereze procesul de punere în aplicare și să specifice în mod clar criteriile simple pentru obținerea acestui certificat. În cazul în care acest lucru nu este realizat, punerea în aplicare efectivă a strategiei revizuite de control a Comisiei ar putea fi afectată în mod negativ.

Noi forme de finanțare

33. „Normele propuse” introduc noi forme de finanțare ⁽⁹⁾, printre care se numără premiile, achizițiile publice înainte de comercializare și achizițiile publice de soluții inovatoare. Comisia intenționează ca premiile să fie atribuite pentru realizarea unor obiective prestabilite axate pe cercetare ⁽¹⁰⁾. Achizițiile publice vor permite Comisiei să achiziționeze servicii de cercetare și dezvoltare și să acționeze în calitate de client care lansează soluții inovatoare ⁽¹¹⁾.

34. Justificarea de bază a premiilor este de a stimula investiții în domeniul cercetării și inovării care depășesc cu mult valoarea propriu-zisă a premiului. Astfel, în plus față de simplitatea administrativă, premiile pot prezenta avantajul unui puternic efect de multiplicare ⁽¹²⁾. Pentru obținerea acestui efect, premiul trebuie să atragă investiții private. În lipsa efectului de multiplicare, premiul va servi doar ca instrument de coordonare a diferitelor eforturi din domeniul cercetării, finanțate din fonduri publice, și nu va atrage investiții suplimentare în cercetare. Premiile ar trebui, prin urmare, să fie corelate cu stimularea inovărilor (tehnologice), astfel încât să se garanteze un efect de multiplicare asupra surselor de finanțare suplimentare. Pentru a acorda acestui aspect o importanță mai mare, Comisia ar trebui să se concentreze pe sporirea atractivității nefinanciare a premiilor, de exemplu prin crearea unei imagini și a unei reputații a premiilor, bazate pe excelență, exclusivitate și recunoașterea internațională.

35. Justificarea achizițiilor publice înainte de comercializare și a achizițiilor publice de soluții inovatoare este de a promova creșterea cererii de bunuri sau servicii inovatoare, sprijinind astfel comercializarea acestora ⁽¹³⁾ și, în consecință, sporirea competitivității europene. În comparație cu granturile, prețul stabilit într-un contract de achiziție publică include nu doar costurile contractanților, ci și marja de profit a acestora. Acest element ar putea face ca achizițiile publice să fie un instrument

⁽⁷⁾ Certificatele emise de auditori externi – Note orientative pentru beneficiari și auditori, versiunea 1 iulie 2010, p. 13.

⁽⁸⁾ Raportul anual privind exercițiul financiar 2010, punctul 6.25.

⁽⁹⁾ COM(2011) 810 final, articolele 34-35 și 48-49. Proiectele-pilot de achiziții publice înainte de comercializare au fost deja lansate în cadrul PC7 (de exemplu, în cadrul PC7-ICT-2011-12). Premiile au fost incluse în normele PC7, însă nu au fost utilizate ca formă de finanțare separată.

⁽¹⁰⁾ COM(2011) 810 final, p. 3.

⁽¹¹⁾ COM(2011) 810 final, articolul 2 alineatul (1) punctele 13 și 14.

⁽¹²⁾ COM(2010) 187, p. 7.

⁽¹³⁾ SEC(2011) 1427, p. 19.

mai costisitor decât granturile în materie de finanțare a cercetării. Achizițiile publice ar trebui, prin urmare, să fie utilizate numai în cazul în care sunt justificate de o serie de beneficii suplimentare preconizate (de exemplu, crearea unei noi piețe sau încurajarea inovării) care nu ar fi mai mari în cazul utilizării granturilor. Motivele care stau la baza utilizării achizițiilor publice ar trebui să fie descrise clar înainte de a întreprinde orice demers în legătură cu potențialii contractanți. În acest sens, achizițiile publice nu ar trebui să fie folosite exclusiv în scopul simplificării administrative a programului-cadru.

Inovarea

36. Propunerea legislativă privind programul „Orizont 2020” integrează cercetarea și inovarea prin asigurarea continuă și coerentă a finanțării de la idee la piață⁽¹⁾. Atât „normele propuse”, cât și „pachetul de reglementări” includ referiri la termenul „inovare”⁽²⁾.

37. Curtea a remarcat, în Raportul special nr. 4/2011⁽³⁾, că termenul de inovare a fost interpretat în sens larg. „Pachetul de

reglementări” nu furnizează indicații clare cu privire la ce se înțelege prin conceptul de activitate de inovare. În schimb, pentru a se ilustra semnificația conceptului de inovare, se utilizează în text o gamă largă de termeni descriptivi precum inovare socială, de vârf la nivel mondial, tehnologică, bazată pe cercetare, industrială, societală, ecologică, tehnică, pentru bunăstare și aplicată⁽⁴⁾. Faptul că definiția inovării este ambiguă poate genera confuzii și sporirea complexității în ceea ce privește punerea în aplicare a proiectelor. Propunerea ar trebui să ofere o definiție exactă.

38. Având în vedere riscul ca finanțările să se disperseze într-o gamă largă de proiecte de inovare, cu un impact potențial limitat asupra competitivității industriei europene, Orizont 2020 ar trebui să limiteze în mod clar sfera activităților de inovare care pot fi finanțate. „Pachetul de reglementări” ar trebui să facă trimitere la un cadru recunoscut privind inovarea, precum Manualul Oslo⁽⁵⁾, și să își limiteze domeniul de aplicare la activitățile de inovare care reprezintă o noutate la nivel mondial.

Prezentul aviz a fost adoptat de Curtea de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 19 iulie 2012.

Pentru Curtea de Conturi

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

⁽¹⁾ COM(2011) 808, p. 4.

⁽²⁾ De exemplu, „achiziții publice de soluții inovatoare” [COM(2011) 810, articolul 2 punctul 14, articolul 19 alineatul (8), articolele 35 și 49]. Articolul 22 alineatul (5) limitează rata de finanțare pentru acțiunile de inovare (apropiate de piață) enumerate.

⁽³⁾ <http://eca.europa.eu>

⁽⁴⁾ COM(2011) 809 final, „inovare socială” [considerentul 11 și anexa I (p. 30)]; „de vârf la nivel mondial” (anexa I partea I, p. 32); „tehnologică, bazată pe cercetare” (anexa I partea I, p. 36); „industrială” (anexa I partea II, p. 47); „societală” (anexa I partea II, p. 48); „ecologică” (idem); „tehnică” (anexa I partea II, p. 51); „pentru bunăstare” (anexa I partea III, p. 60); și „aplicată” (anexa I partea III, p. 68).

⁽⁵⁾ „The Measurement of Scientific and Technological Activities” – Oslo Manual – Guidelines for collecting and interpreting innovation data („Măsurarea activităților științifice și tehnologice” – Manualul Oslo – Orientări pentru colectarea și interpretarea datelor privind inovarea), a treia ediție, publicație comună a OCDE și Eurostat.

ANEXĂ

Obiective și priorități care stau la baza măsurilor de simplificare din cadrul „pachetului de reglementări”

Obiective și priorități	Măsuri de simplificare rezultate din obiective și priorități
Un set unic de norme de participare	<ul style="list-style-type: none"> — Orizont 2020 va reuni toate finanțările în materie de cercetare și inovare acordate în prezent prin programul-cadru, activitățile legate de inovare ale programului-cadru pentru competitivitate și inovare (CIP) și ale Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) ⁽²⁾, ⁽³⁾ — Un set unic de norme de participare, referitoare la chestiuni precum eligibilitatea, evaluarea sau DPI, care să se aplice tuturor componentelor Orizont 2020, devierile fiind admise numai în cazuri justificate de nevoi specifice ⁽¹⁾, ⁽³⁾, ⁽⁴⁾ — Un set clar de criterii pentru programele comune, în sensul articolului 185, și pentru întreprinderile comune, în sensul articolului 187, va permite reținerea unei serii de inițiative mai solide, ținând cont de experiența și de evaluările din cadrul PC7, precum și de revizuirile regulamentelor financiare ⁽¹⁾ — În paralel, Comisia va continua raționalizarea, armonizarea și accelerarea procedurilor și a proceselor legate de implementarea programului și a proiectelor ⁽¹⁾, ⁽³⁾ — EIT va contribui la triunghiul cunoașterii prin combinarea excelenței în materie de cercetare, educație și inovare și își va alinia îndeaproape activitățile la prioritățile Orizont 2020 ⁽¹⁾
Facilitarea punerii în aplicare	<ul style="list-style-type: none"> — Măsurile de informare și de comunicare vor fi parte integrantă din implementarea Orizont 2020, generând o mai bună înțelegere, implicare și dezbateri în rândul publicului ⁽¹⁾ — Creșterea coerenței, a calității și a eficienței implementării va fi obținută prin intermediul unei platforme IT unice ⁽¹⁾, ⁽³⁾, ⁽⁴⁾ — Procesele și procedurile vor fi raționalizate, inclusiv dispozițiile detaliate privind conținutul și forma propunerilor, procesele de transformare a propunerilor în proiecte, cerințele în materie de raportare și monitorizare, precum și documentele de orientare conexe și serviciile de asistență ⁽³⁾, ⁽⁴⁾ — Agențiile existente vor fi optimizate prin redistribuirea sarcinilor și un grad mai mare de specializare ⁽¹⁾ — Formalități mai puțin numeroase pentru pregătirea propunerilor (simplificarea condițiilor și procedurilor) ⁽¹⁾ — Regulamentul financiar va contribui, de asemenea, la simplificarea finanțării în materie de cercetare și inovare (de exemplu, conturi nepurtătoare de dobândă pentru prefinanțare, TVA eligibil, limitarea extrapolării erorilor sistematice) ⁽¹⁾, ⁽²⁾, ⁽³⁾
Norme de finanțare mai simple și mai ușor de utilizat	<ul style="list-style-type: none"> — Norme de finanțare mai simple prin instituirea unei rate unice de rambursare pentru toți participanții la un același proiect (în loc de trei niveluri diferite de rate în funcție de tipul de participant), ceea ce conduce la un model de rambursare a costurilor mai ușor de utilizat ⁽¹⁾, ⁽²⁾, ⁽³⁾ — Acceptarea mai largă a practicilor contabile ale beneficiarilor ⁽¹⁾, ⁽³⁾ — Rambursarea de 100 % a costurilor directe ⁽¹⁾, ⁽²⁾, ⁽³⁾ — Costurile indirecte vor fi acoperite printr-o rată fixă unică aplicată costurilor directe, reducându-se indicii de eroare din cererile de rambursare a costurilor ⁽¹⁾, ⁽²⁾, ⁽³⁾ — Noi forme de finanțare (premiu, achiziții publice înainte de comercializare, achiziții publice de soluții inovatoare) vor permite un grad mai ridicat de flexibilitate pentru proiecte din domenii specifice în care acestea s-au dovedit a fi adecvate ⁽¹⁾, ⁽²⁾, ⁽³⁾ — Posibilitatea de a utiliza costurile medii cu personalul, inclusiv în cazul proprietarilor de IMM-uri care nu sunt remunerați ⁽¹⁾ — Obligațiile de înregistrare a timpului de lucru pentru personalul care lucrează exclusiv la un proiect Orizont 2020 vor fi eliminate ⁽¹⁾, ⁽²⁾ — Referințe obiective privind orele productive la nivel anual vor fi furnizate ⁽³⁾, ⁽⁴⁾ — Sistemul de costuri unitare și rate forfetare pentru acțiunile de mobilitate și de formare profesională (Marie Curie) va fi menținut ⁽³⁾, ⁽⁴⁾

Obiective și priorități	Măsuri de simplificare rezultate din obiective și priorități
O nouă strategie de control	<ul style="list-style-type: none"> — O strategie revizuită care să nu mai fie orientată pe reducerea indicilor de eroare, ci pe controale bazate pe analiza riscurilor și pe detectarea fraudei, ar trebui să permită reducerea sarcinii pe care o presupune controlul pentru participanți ⁽²⁾, ⁽⁴⁾ — Reducerea sarcinii administrative prin efectuarea unui număr mai mic de audituri (maximum 7 % din beneficiarii Orizont 2020), vizând în același timp atingerea obiectivului unei rate de eroare de 2 %, și, de asemenea, prin reducerea termenului de prescripție pentru auditurile <i>ex post</i> de la cinci la patru ani ⁽¹⁾, ⁽³⁾ — Extinderea Fondului de garantare al participanților la toate acțiunile din cadrul Orizont 2020, acoperind astfel riscurile pentru toate tipurile de acțiuni indirecte ⁽¹⁾, ⁽³⁾ — Controalele ex ante vizând capacitatea financiară vor fi necesare numai în cazul coordonatorilor, reducându-se astfel sarcina administrativă ⁽¹⁾ — Numărul de certIFICATE privind declarațiile financiare va fi redus prin impunerea obligației de a prezenta un singur certificat per beneficiar la sfârșitul proiectului ⁽¹⁾

Surse:

⁽¹⁾ COM(2011) 808 final.

⁽²⁾ COM(2011) 809 final.

⁽³⁾ COM(2011) 810 final.

⁽⁴⁾ COM(2011) 811 final.

Prețul abonamentelor în 2012
(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)

Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, versiunea tipărită + DVD, ediție anuală	22 de limbi oficiale ale UE	1 310 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	840 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, DVD, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	100 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), DVD, ediție săptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Jurnalul Oficial cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informații).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur DVD multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnalează apariția anexelor printr-un aviz către cititori inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Distribuire și abonamente

Abonamente la diverse periodice destinate vânzării, precum abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pot fi contractate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

